

Altfel despre discriminare

27.07.2021

COMUNICAT DE PRESĂ

Centrul de Resurse Juridice lansează studiul "Accesul la locuințe sociale și nediscriminarea" care analizează, la nivel general, cadrul legislativ relevant pentru dreptul la locuire din perspectiva accesării locuințelor sociale și situația grupurilor vulnerabile, cu accent pe populația de etnie romă, cât și cazuri specifice, precum Alba Iulia, Cluj-Napoca, Reghin.

Deși legea stabilește categoriile de solicitanți eligibili și ordinea de prioritate a persoanelor care au vocație la locuință socială (în măsura în care întrunesc condițiile de ordin financiar), aceasta lasă la latitudinea autorităților administrației publice locale stabilirea criteriilor anuale de acordare a lor. Astfel, în spețele incluse, documentul menționează o serie de criterii discriminatorii care au fost deja sancționate, cât și prevalența acestora la nivelul altor municipii sau alte criterii care, în fapt, ridică obstacole pentru persoanele îndreptățite a aplica la o locuință socială, conform legii.

Un astfel de criteriu este acordarea de punctaj cât mai mare în funcție de nivelul de studii al applicantului, o situație întâlnită în 21 dintre cele 38 de municipii analizate. Cu privire la acesta, în cazul Cluj-Napoca, Înalta Curte de Casație și Justiție arată: *"Chiar dacă stabilirea unor criterii este atribuită administrațiilor publice locale, din conținutul legii rezultă în mod indubitabil că voința legiuitorului a fost aceea ca aceste criterii să fie stabilite de așa natură încât să fie determinate cele mai vulnerabile categorii de persoane, predispușe excluziunii sociale, circumscris obiectivului socio-juridic al legii. (...) Or, persoanele fără studii sau cu studii primare și cu atât mai mult persoanele cu handicap sau dizabilități fac parte din categoria persoanelor dezafavorizate, acestea fiind printre primele categorii de persoane a căror plajă de oportunități profesionale, de angajare și de asigurare a unui nivel de trai decent este extrem de redusă. (...) Potrivit art. 2 alin. 9 coroborat cu art. 4 din OG nr.137/2000, **eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează și prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor.***

În ceea ce privește punctajul acordat persoanelor cu studii superioare, instanța constată că în condițiile în care în România procentul persoanelor între 30 și 34 de ani care au studii terțiare este doar de circa 28% (Eurostat), **acest criteriu este unul elitist**. De asemenea, instanța susține că aparența de neutralitate a criteriului studiilor creează, în fapt, o **formă de discriminare directă împotriva persoanelor de etnie romă** întrucât, conform ultimului Recensământ (2011), doar 0,7% dintre acestea au declarat ca având studii universitare.

Proiect finanțat de Programul Drepturi, egalitate și cetățenie al Uniunii Europene (2014-2020).

Conținutul prezentului document reflectă exclusiv poziția oficială a autorilor și este responsabilitatea acestora, în întregime. Comisia Europeană nu își asumă niciun fel de responsabilitate pentru modul în care pot fi folosite informațiile conținute în document.

Altfel despre discriminare

Alte criterii identificate și analizate se referă la obligația solicitantului de a nu avea debite restante la bugetul local și la furnizorii de utilități publice, situația locativă, starea civilă, "interesul pentru școală", calitatea de angajat al Primăriei și al direcțiilor subordonate sau acordarea de puncte pentru calitatea de funcționar public.

Nu în ultimul rând, studiul arată unde este nevoie de o schimbare a legislației și a practicii, și propune o serie de recomandări dintre care menționăm:

- Actele normative relevante trebuie coroborate în sensul de a valorifica drepturile (în speță dreptul la locuire și la viață de familie) și, ca atare, criteriile avute în vedere de municipalități trebuie să țină cont de vocația eminentă socială a locuinței „sociale”; orice altă interpretare conduce la situația de abuz de putere
- Pentru a avea uniformitate și predicție este necesară modificarea Legii nr.114/1996 prin includerea unor criterii clare și uniforme de acordare a locuințelor sociale, cu alocarea transparentă și nediscriminatorie a acestora
- Criteriile și punctajele pentru stabilirea ordinii de prioritate în soluționarea cererilor de atribuire a unei locuințe sociale trebuie să aibă în vedere cu prioritate grupurile aflate în risc de excludere socială (persoanele care locuiesc în locuințe improvizate, fără acces la utilități, de cele mai multe ori fără cărți de identitate sau cu cărți de identitate provizorii, persoane fără loc de muncă sau care, exploatate fiind, nu pot dovedi prin acte existența unui loc de muncă, tineri care provin din sistemul de protecție a copilului, persoane cu dizabilități)
- Orice măsuri pe care autoritățile administrației publice locale doresc să le ia cu privire la/care afectează grupuri vulnerabile trebuie luate/realizate cu consultarea respectivului grup vulnerabil, opinia acestuia având prioritate în fața unei eventuale opinii a majorității

Documentul "Accesul la locuințe sociale și nediscriminarea" a fost realizat în cadrul proiectului "INTERSECT – Altfel despre discriminare"¹, care dorește să pună pe agenda publică intersecționalitatea și discriminarea multiplă, din perspectiva etniei, a orientării sexuale și a identității de gen.

¹ Mai multe informații despre proiect sunt disponibile la <https://www.crj.ro/intersect-altfel-despre-discriminare/>

